

**ИНДЕКС ЗА ПРОЗРАЧНОСТ
НА ФИНАНСИРАНЕТО НА ПРЕДИЗБОРНА
КАМПАНИЯ 2005**

Д-р Антоний Гълъбов
Асоциация "Прозрачност без граници"

ул. Бистрица №3, София 1000

Тел.: (02) 986 77 13; 986 79 20

Факс: (02) 986 78 34

e-mail: mbox@transparency-bg.org

Асоциация "Прозрачност без граници" www.transparency-bg.org

Основна цел

да бъде осигурена надеждна основа за измерване и сравнение на качеството на предизборния процес от гледна точка на спазването на принципите на прозрачност, отчетност и публичност на средствата, които партиите и коалициите набират и изразходват в хода на предизборната кампания

Структура на Индекса

Първият компонент на Индекса се основава на **общественото възприятие за равнището на прозрачност при финансирането на партиите и коалициите, участващи в парламентарните избори.**

Вторият компонент **включва поведението на политическите партии по отношение на прозрачността, публичността и отчетността на финансовите средства, набирани и изразходвани за целите на предизборната кампания.**

Третият компонент на Индекса **включва допълнителна, контролна информация, която обобщава резултатите от прякото допитване до партиите и кандидатите, регистрирани за участие в парламентарните избори.**

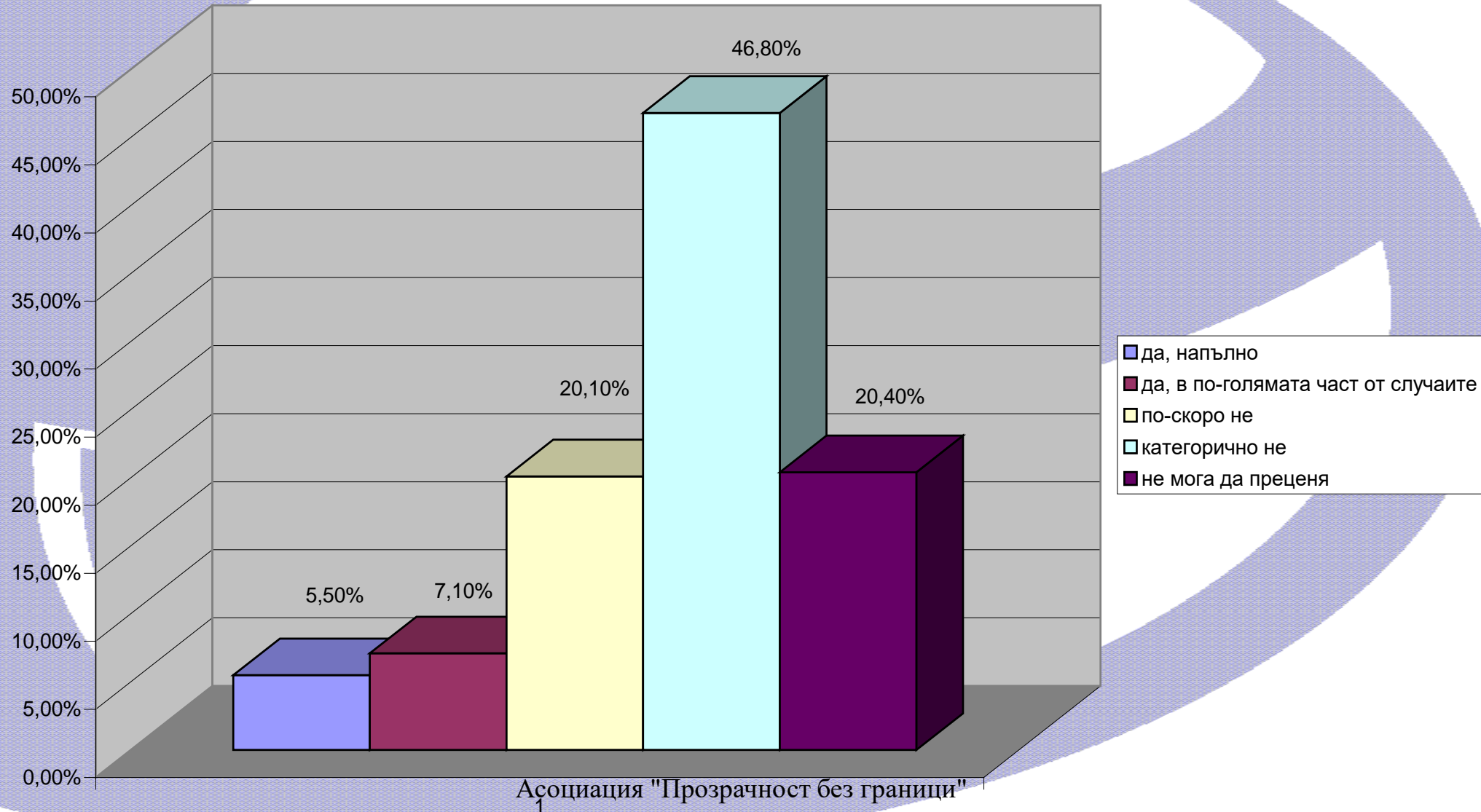
Първи компонент – обществени възприятия

Структура:

- **Пред-електорално** национално представително изследване – НЦИОМ, *1000 интервюта, в 125 гнезда, в 86 населени места в цялата страна, 16-23 юни 2005 г.*
- **Пост-електорално** национално представително изследване – Алфа Рисърч, *1509 интервюта, в цялата страна, 7-18 юли 2005 г.*
- **Анкета в Интернет** – Асоциация “Прозрачност без граници”, *638 анкети, юни-юли 2005 г.*

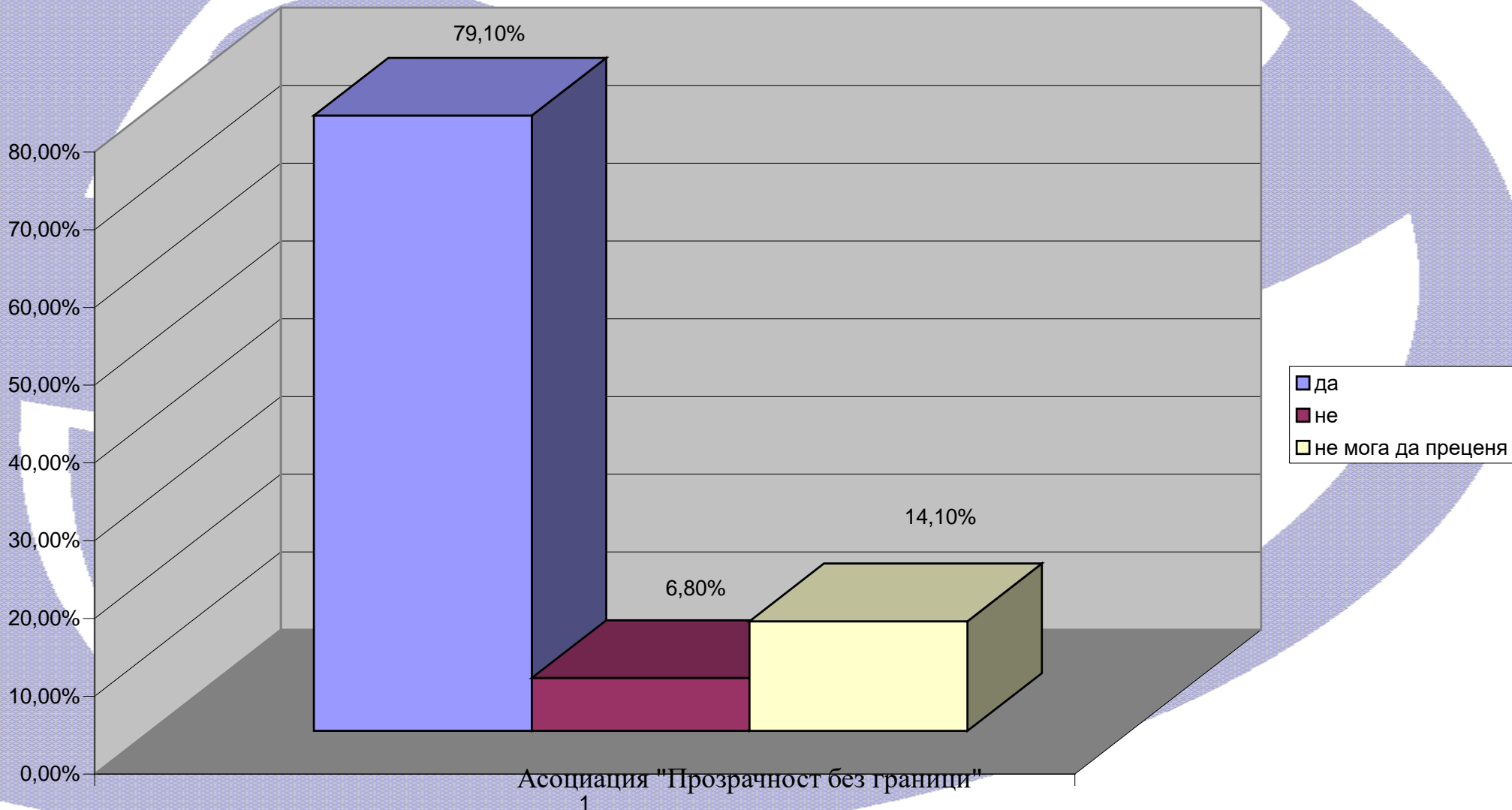
Пред-електорални обществени нагласи

Смятате ли, че финансирането на парламентарни избори 2005 е прозрачно?

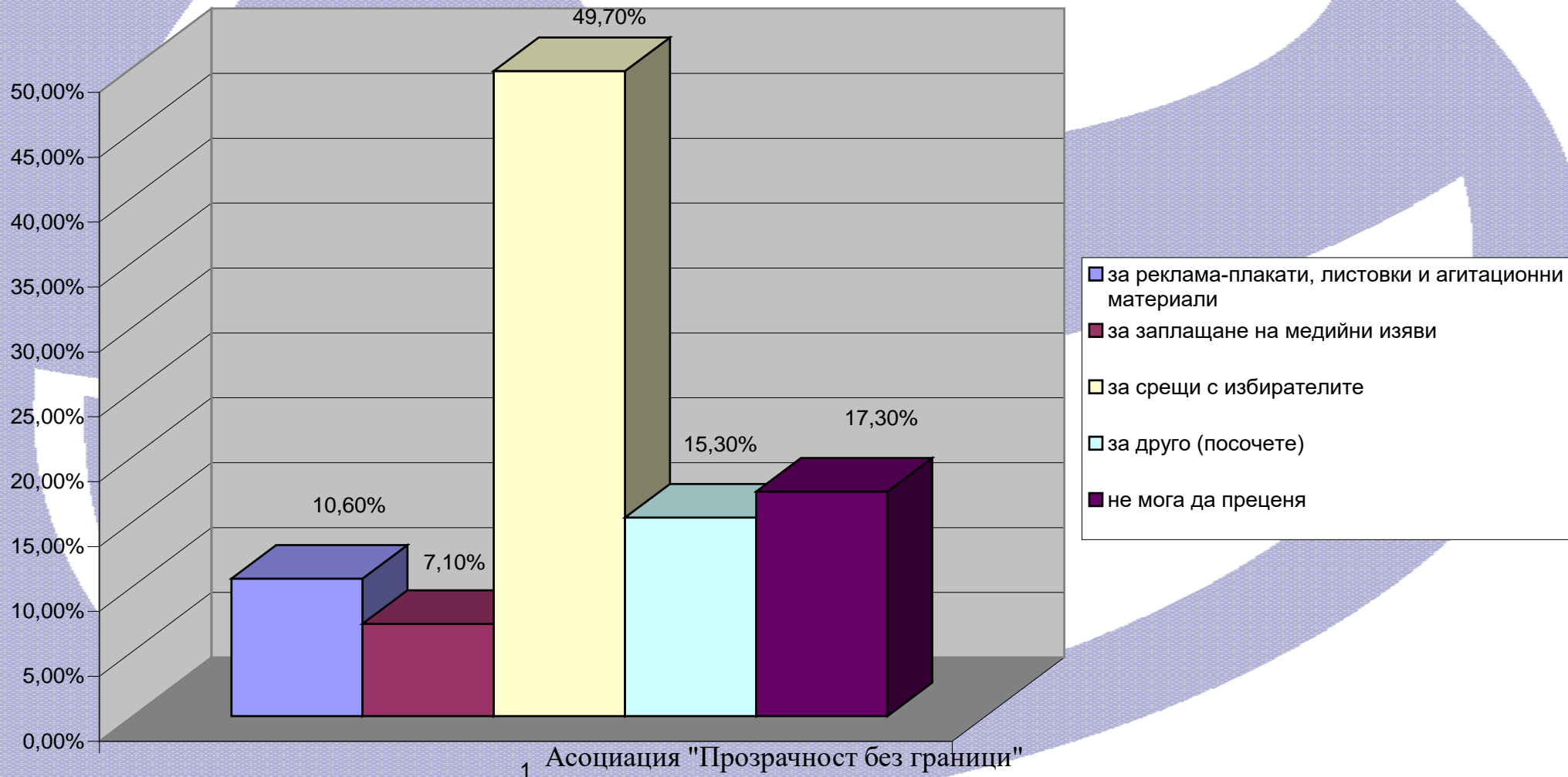
Пред-електорални обществени нагласи

Трябва ли политическите партии да обявяват преди изборите размера на финансовите средства, с които разполагат?

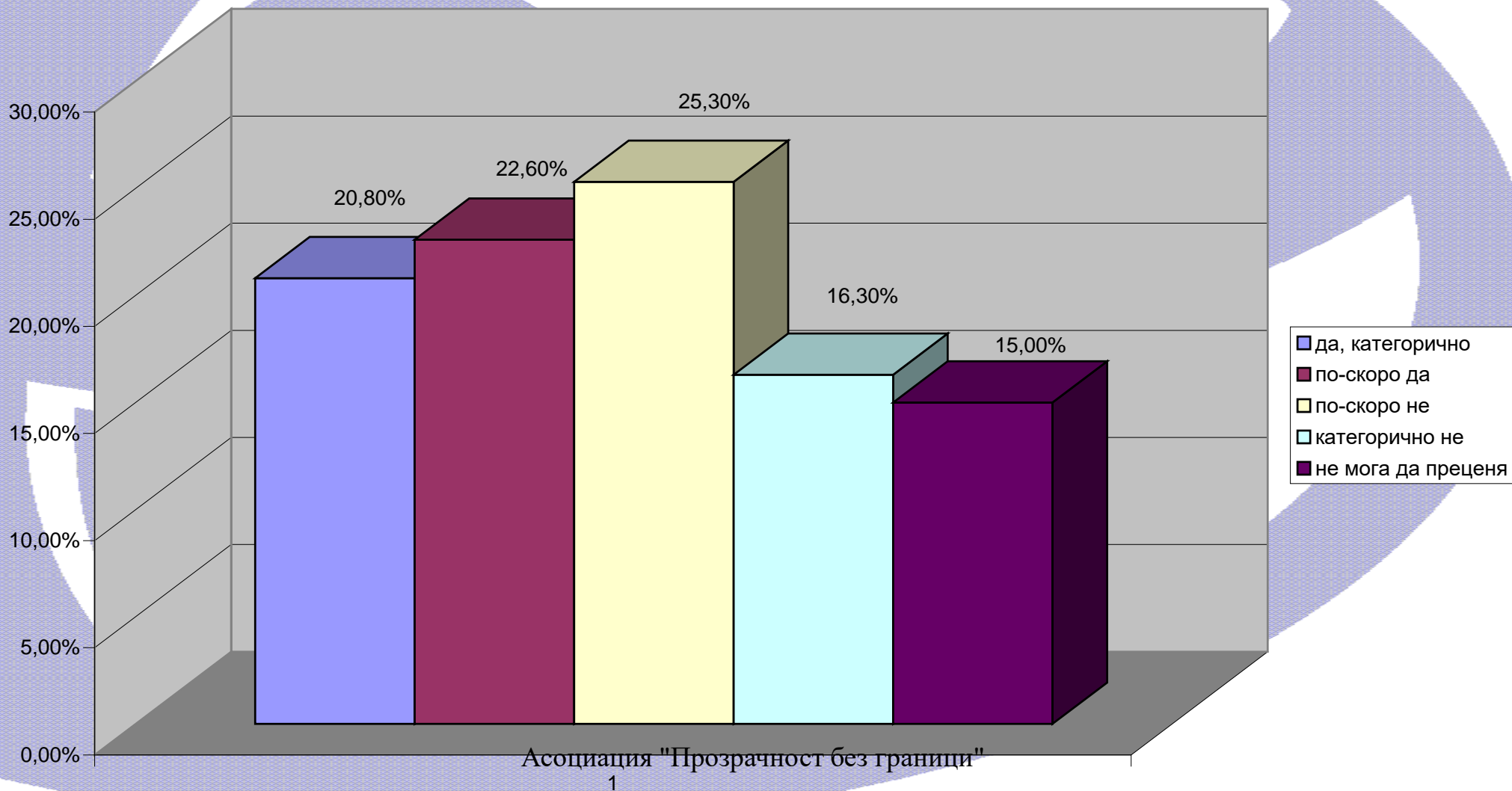
Пред-електорални обществени нагласи

За какво би трябвало да се харчат парите, които политическите партии са събрали преди изборите?

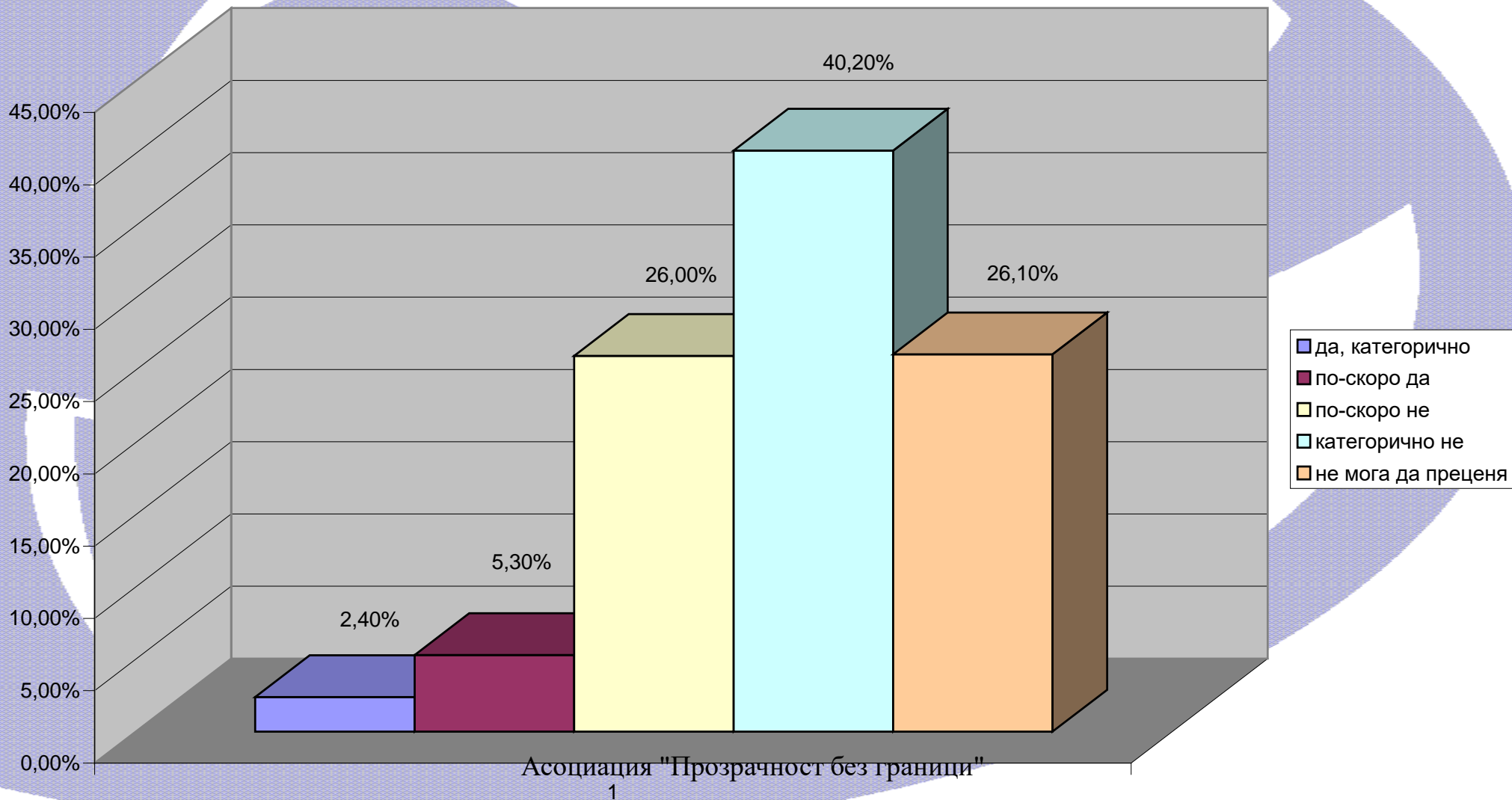
Пред-електорални обществени нагласи

Зависи ли, според Вас, предизборният резултат от количеството на парите, които са вложени в предизборната кампания?

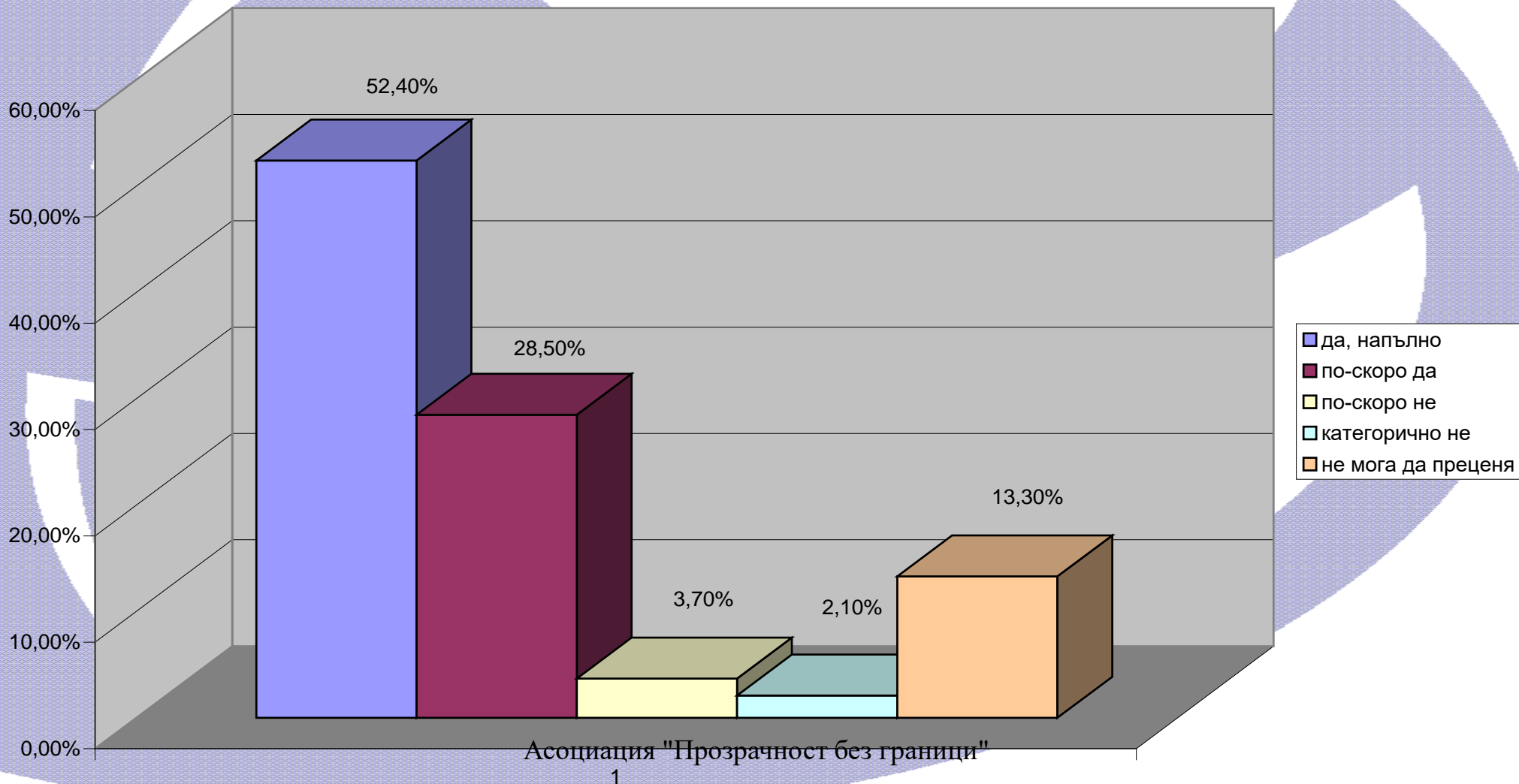
Пред-електорални обществени нагласи

Съществува ли у нас ефективно действаща система за контрол върху финансирането на политическите партии?

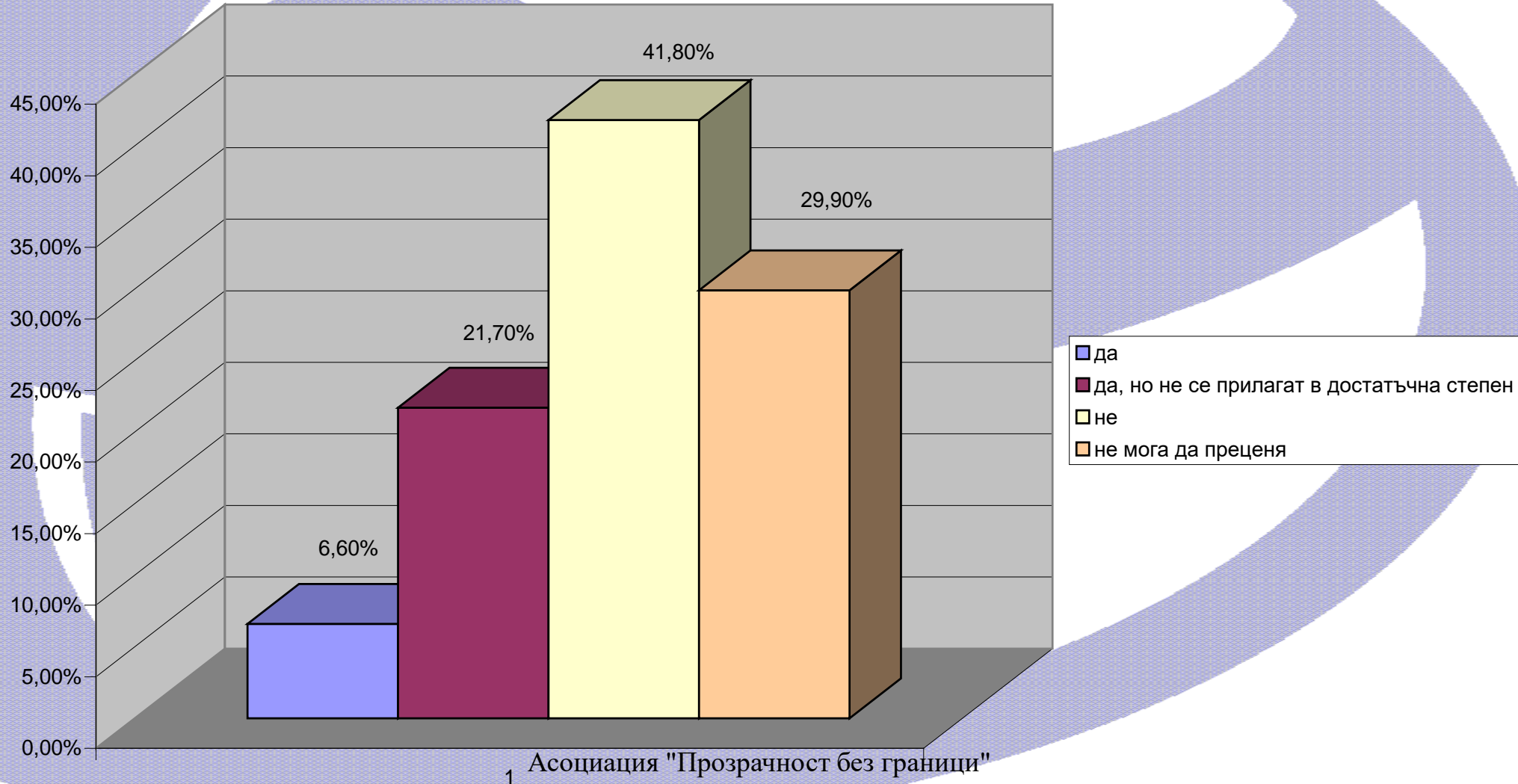
Пред-електорални обществени нагласи

Зависими ли са, според Вас, политиките от онези, които участват във финансирането на предизборните им кампании?

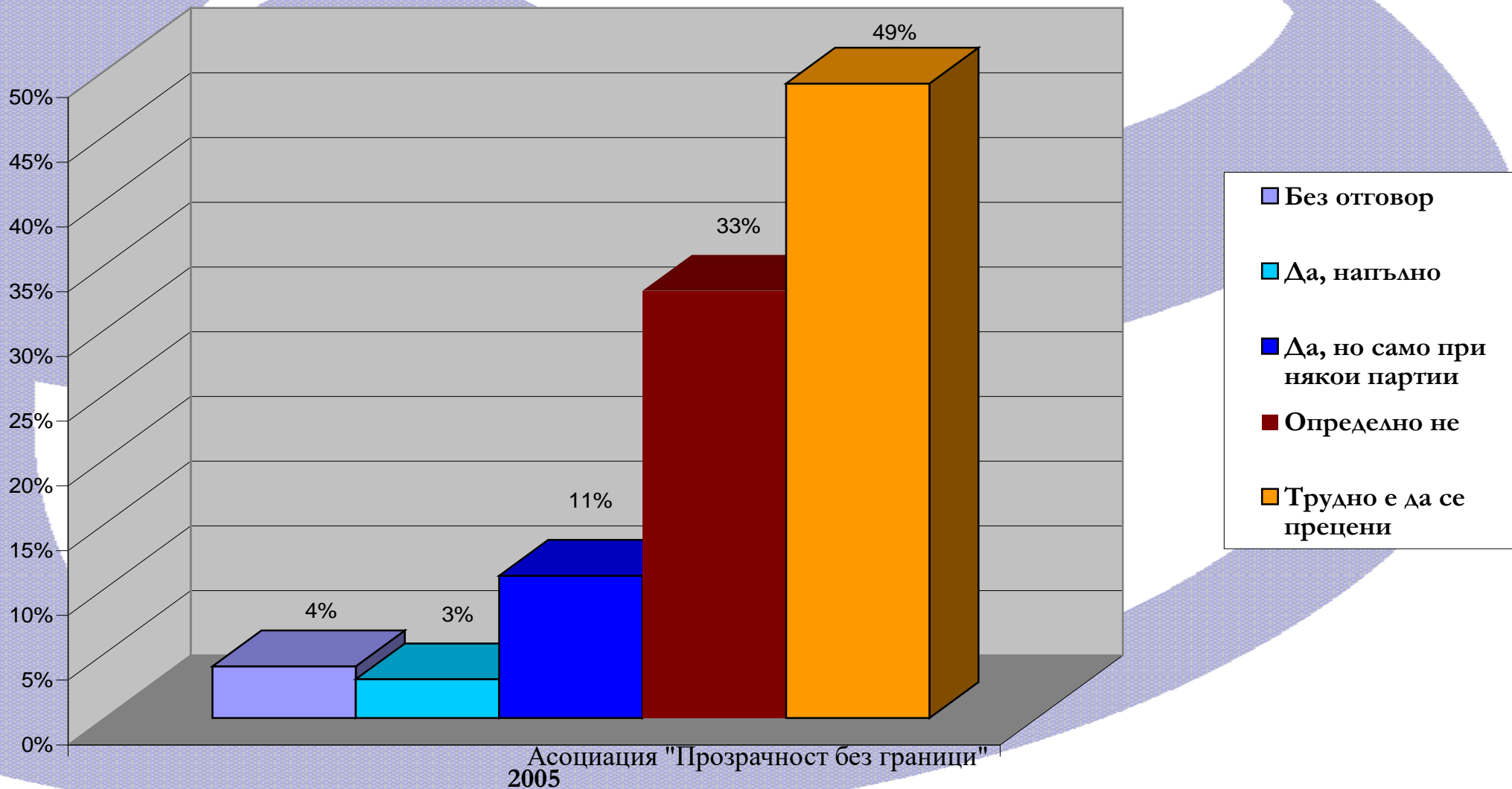
Пред-електорални обществени възприятия

Съществуват ли, според Вас, механизми за ограничаване на незаконното финансиране на политическите партии?

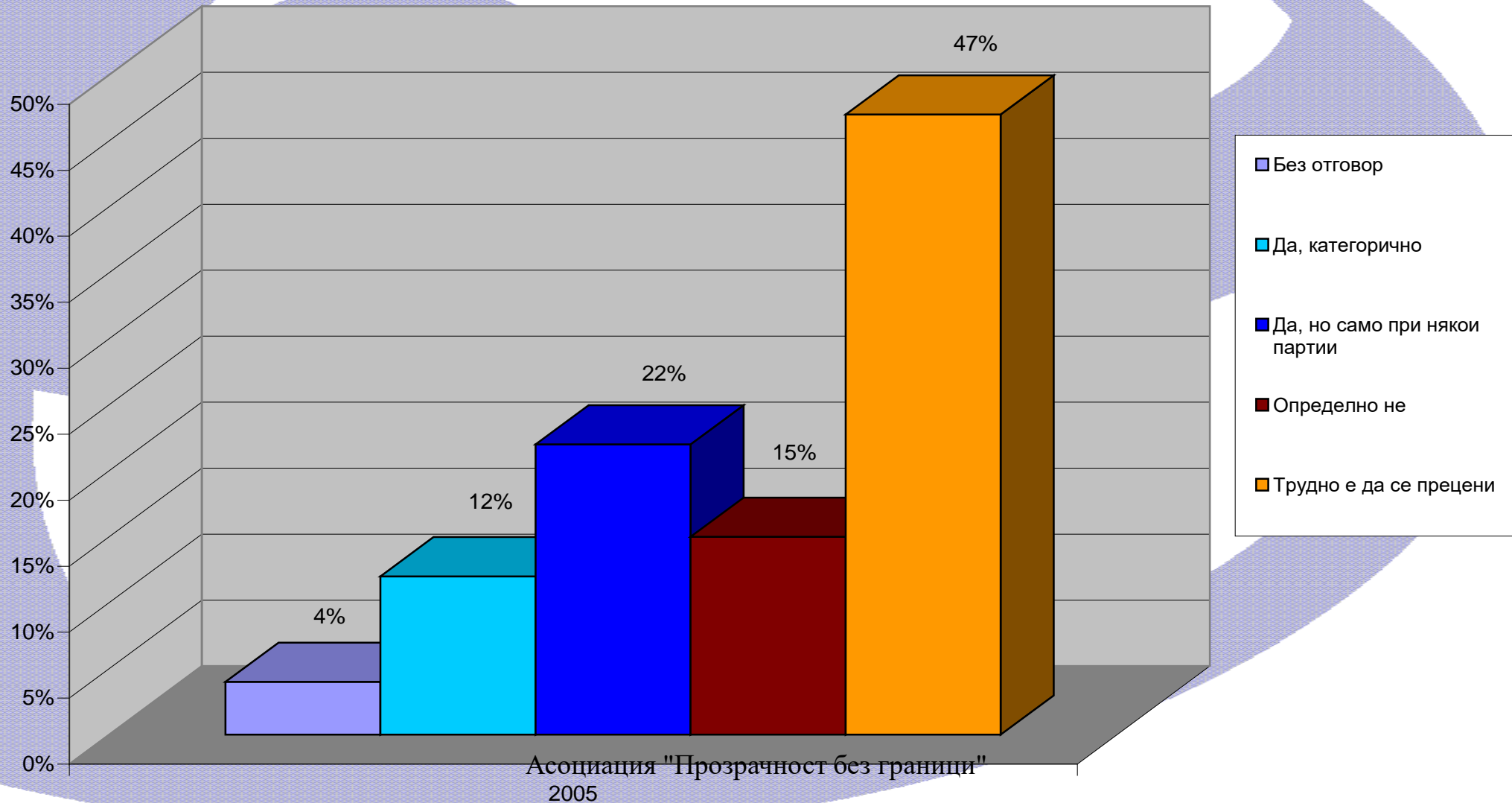
Пост-електорални обществени възприятия

Прозрачно ли беше финансирането на партиите в предизборната кампания?

Пост-електорални обществени възприятия

Оказаха ли влияние върху изборния резултат парите, които бяха вложени в кампанията?

Стойност на първи компонент – обществени възприятия

Стойността на компонент “Обществени възприятия за прозрачност на финансирането на предизборна кампания 2005 в България” е
1,16

при възможни стойности от

0 – липса на прозрачност, до

10 - максимална прозрачност

Стойности под 3 са сигнал за наличие на сериозно обществено недоверие за нивото на прозрачност на предизборна кампания 2005

Втори компонент – поведение на партиите

Структура

Обективният компонент на Индекса се изгражда на основата на **пропорцията** между партиите и коалициите, както и независимите кандидати, **спазили закона**, депозирайки финансовите си отчети в Сметната палата в законово установения срок, и онези, които **не са изпълнили това задължение**.

Според официалната информация на Сметната палата, ЗИИП са спазили 13 партии и коалиции и 4 независими кандидати, а 9 партии и коалиции и 9 независими кандидати или **51,4 %** от регистрираните за изборите кандидати – **не са спазили** дори това минимално изискване на закона.

Стойност на втори компонент – поведение на партиите

Стойността на компонент “Обществени възприятия за прозрачност на финансирането на предизборна кампания 2005 в България” е **4,85**

при възможни стойности от

0 – липса на прозрачност, до

10 - максимална прозрачност

Стойности под 5 са сигнал за липса на трайно установена практика на отчетност на политическите партии относно предизборното финансиране

Трети компонент – контролна информация

Структура

Третият компонент на Индекса включва допълнителна, контролна информация, която отразява резултатите от прякото допитване до партиите и кандидатите, регистрирани за участие в парламентарните избори.

На официално отправеният от Асоциация “Прозрачност без граници” към всички партии, коалиции и кандидати въпрос за размера на **средствата, които са планирали** за предизборната кампания, **бяха получени отговори само от 4 политически партии и коалиции.**

Стойност на трети компонент – контролна информация

Стойността на компонент “Обществени възприятия за прозрачност на финансирането на предизборна кампания 2005 в България” е **1,14**

при възможни стойности от

0 – липса на прозрачност, до

10 - максимална прозрачност

Стойности под 3 са сигнал за липса на готовност политическите партии да предоставят възможност за независим обществен мониторинг на процеса на финансиране на предизборни кампании.

Обща стойност на Индекса за прозрачност при финансиране на предизборна кампания 2005

Стойността на индекса е

2,07

при възможни стойности от

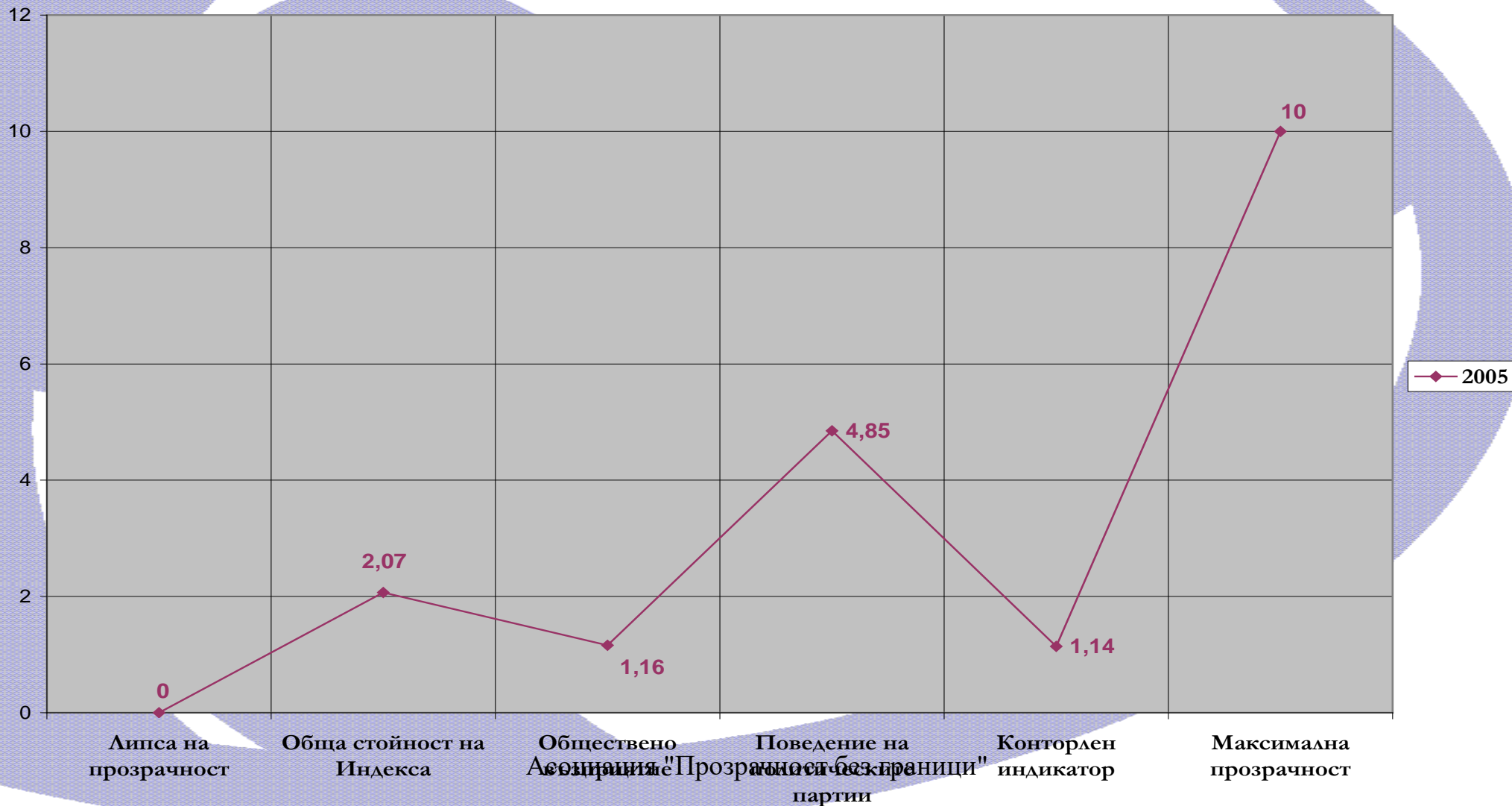
0 – липса на прозрачност, до

10 - максимална прозрачност

Стойности под 3 са сигнал за наличие на сериозно обществено недоверие за нивото на прозрачност на предизборна кампания 2005

Динамика на Индекса по компоненти

Индекс за прозрачност на финансирането на предизборна кампания 2005
разпределение по основни компоненти

Основни изводи

Тази изключително ниска стойност на Индекса означава практическа липса на необходимата прозрачност, отчетност и публичност при финансирането на политическите партии в предизборната кампания за парламентарните избори, проведени през 2005 година.

В условията на ниска прозрачност и публичност на реализираните разходи, корупционният риск, който генерира политическата система е неприемливо висок.